

HƯỚNG DẪN

Định hướng xây dựng văn hóa thường thức cho thanh thiếu nhi Thành phố

I. CƠ SỞ HÌNH THÀNH HƯỚNG DẪN:

Khái niệm văn hóa thường thức trong phạm vi hướng dẫn này được hiểu là những thói quen, kỹ năng và sở thích xem, nghe, đọc các loại hình giải trí, các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có giá trị nhân văn, có tính giáo dục, cỗ vũ lối sống đẹp trong thanh thiếu nhi.

Trước bối cảnh toàn cầu hóa và bùng nổ công nghệ thông tin hiện nay, nhiều loại hình giải trí, sản phẩm văn hóa, nghệ thuật của các nước trên thế giới được truyền bá vào Việt Nam thông qua nhiều kênh phát hành, với tốc độ lan truyền nhanh. Trong số đó, có không ít những sản phẩm văn hóa, nghệ thuật biến tướng, tác động tiêu cực đến thanh thiếu nhi. Bên cạnh đó, vì lợi ích kinh tế, các đơn vị truyền thông, giải trí, một bộ phận thanh thiếu nhi đã thực hiện các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có nội dung phản cảm, không lành mạnh, truyền tải nội dung xấu, độc.

Từ thực tiễn công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi Thành phố, vấn đề tuyên truyền, giáo dục, cỗ vũ lối sống đẹp và định hướng xây dựng văn hóa thường thức trong thanh thiếu nhi Thành phố là một trong những nội dung quan trọng trong thời gian tới. Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đoàn TNCS Hồ Chí Minh Thành phố lần thứ X, nhiệm kỳ 2017 - 2022, Ban Thường vụ Thành Đoàn ban hành hướng dẫn xây dựng văn hóa thường thức cho thanh thiếu nhi Thành phố, với các nội dung cụ thể như sau:

II. MỤC ĐÍCH - YÊU CẦU:

1. Mục đích:

- Định hướng xây dựng thói quen, kỹ năng, sở thích xem, nghe, đọc các loại hình giải trí, các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có giá trị nhân văn trong thanh thiếu nhi thành phố; đồng thời, tuyên truyền phản bác, kịp thời ngăn chặn các sản phẩm văn hóa độc hại, thông tin sai trái tác động đến nhận thức, tư tưởng, tình cảm của thế hệ trẻ.

- Truyền cảm hứng tích cực về các giá trị tốt đẹp của dân tộc thông qua các tác phẩm văn hóa, nghệ thuật có giá trị tư tưởng, nghệ thuật cao gop phần nâng cao nhận thức chính trị, bồi dưỡng lòng yêu nước, lý tưởng cách mạng, đạo đức, lối sống, ý thức công dân cho thanh thiếu nhi Thành phố.

- Đổi mới và nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giáo dục của Đoàn, qua đó xây dựng các thiết chế và tạo môi trường giáo dục lành mạnh để nâng

cao sức thu hút của Đoàn đối với thanh niên, góp phần nâng cao tỷ lệ tập hợp thanh niên.

2. Yêu cầu:

- Công tác tuyên truyền phải được các cấp bộ Đoàn triển khai sâu rộng đến thanh thiếu nhi thành phố; phù hợp với đặc thù, thu hút đa dạng đối tượng thanh thiếu nhi cùng tham gia các hoạt động.
- Xây dựng các giải pháp tổ chức các hoạt động phong trào tạo động lực, môi trường thiết thực, hiệu quả để định hướng xây dựng văn hóa thường thức trong đoàn viên, hội viên, đội viên, thanh thiếu nhi Thành phố.
- Chú trọng công tác khảo sát, theo dõi quá trình thực hiện, định kỳ tổ chức sơ kết và tổng kết để đánh giá hiệu quả việc triển khai.

III. NỘI DUNG ĐỊNH HƯỚNG VĂN HÓA THƯỜNG THỨC:

1. Các nội dung nên thực hiện:

- Lựa chọn xem, nghe, đọc và chia các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có nội dung phù hợp, cụ thể như:
 - + Các tác phẩm hội họa, điện ảnh, sân khấu, nhiếp ảnh, thiết kế đồ hoạ có giá trị, có tính nghệ thuật phù hợp với thuần phong, mỹ tục, truyền thống tốt đẹp của người Việt Nam.
 - + Các thể loại âm nhạc truyền thống cách mạng, âm nhạc dân tộc, âm nhạc hàn lâm, các chương trình âm nhạc trên truyền thanh, truyền hình có giá trị văn hóa, nghệ thuật, khơi dậy tinh thần dân tộc, tình yêu quê hương, đất nước.
 - + Các tác phẩm văn học có giá trị tư tưởng, lịch sử, nghệ thuật của Việt Nam và thế giới.
 - + Các đầu sách về khoa học tự nhiên, khoa học xã hội, rèn luyện kỹ năng cho thanh thiếu nhi của các tác giả nổi tiếng, uy tín trong và ngoài nước.
 - + Các tác phẩm báo chí, các tin bài trên các trang tin điện tử, trang mạng xã hội có nội dung tích cực, phản ánh tin tốt và câu chuyện đẹp trong cuộc sống.
 - Sáng tác, sản xuất, phát hành các sản phẩm văn hóa nghệ thuật dưới mọi loại hình, thể loại mang tính chất tập thể, có thông điệp nhân văn, cổ vũ lối sống đẹp, sống tích cực trong thanh thiếu nhi.
 - Xây dựng và phát triển thói quen đọc sách mỗi ngày và đọc sách suốt đời.
 - Tìm hiểu, học tập và rèn luyện kỹ năng đọc hiệu quả, nắm chắc nội dung cốt lõi và biết vận dụng những điều đã đọc vào cuộc sống.
 - Xây dựng tư duy phản biện, đóng góp ý kiến cho các tác giả, tác phẩm văn hóa, nghệ thuật, đặc biệt là các sản phẩm phim ảnh, hình ảnh trên các trang mạng xã hội (Facebook, Youtube, ...) có nội dung không lành mạnh, vô bổ, ít tính giáo dục.

2. Các nội dung không nên thực hiện:

- Tham gia trong việc xem, nghe, đọc các loại tài liệu, sách, báo, tin tức, phim, ảnh, ...

- Thiếu phương pháp, kỹ năng xem, nghe, đọc hiệu quả, đặc biệt là kỹ năng tư duy phản biện nội dung của các sản phẩm, tác phẩm văn hóa, nghệ thuật.
- Sáng tác, sản xuất, phát hành, tàng trữ các sản phẩm, tác phẩm xem, nghe, đọc không lành mạnh dưới mọi hình thức, với các nội dung cụ thể như:
 - + Kích động chống Đảng, chống Nhà nước, chống chế độ, phá hoại khối đại đoàn kết toàn dân tộc.
 - + Kích động bạo lực, tuyên truyền chiến tranh xâm lược, chiến tranh tâm lý, gây hận thù giữa các dân tộc, các tôn giáo, gây hoài nghi, hoang mang trong nhân dân.
 - + Truyền bá lối sống cơ hội, thực dụng, trái đạo lý.
 - + Xuyên tạc lịch sử, phản ánh không đúng sự thật về Đảng, Nhà nước, dân tộc Việt Nam, các tổ chức, cá nhân; phủ nhận vai trò lãnh đạo của Đảng và cá nhân lãnh tụ đối với sự nghiệp cách mạng.
 - + Xuyên tạc, vu khống nhằm xúc phạm danh dự của tổ chức, danh dự, nhân phẩm, bí mật đời tư của cá nhân.
- Truyền bá văn hóa phẩm phản động, đồi trụy, có tính chất mê tín.

IV. MỘT SỐ GIẢI PHÁP TRỌNG TÂM:

1. Tăng cường công tác tuyên truyền, định hướng xây dựng văn hóa thường thức trong thanh thiếu nhi trên các phương tiện thông tin tuyên truyền:

- Chủ động thực hiện các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật góp phần định hướng xây dựng văn hóa thường thức với các hình thức sáng tạo như: đồ họa hình ảnh, phim ngắn, phim âm nhạc,... tuyên truyền trên các trang tin điện tử, trang mạng xã hội, kênh phát thanh, truyền hình của đơn vị.
- Phối hợp các trang tin điện tử, trang mạng xã hội ngoài tổ chức Đoàn quản lý để lan tỏa ý nghĩa, tuyên truyền và góp phần thực hiện hiệu quả việc định hướng xây dựng văn hóa thường thức trong thanh thiếu nhi.
- Đầu tư thực hiện các sản phẩm tuyên truyền trực quan, ấn tượng và trang trọng giới thiệu về các loại hình giải trí, các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật định hướng cho thanh thiếu nhi xem, nghe, đọc.
- Chủ động cung cấp thông tin cho các cơ quan báo chí, các đơn vị truyền thanh, truyền hình của địa phương, Thành phố, đặt hàng tuyển bài về các mô hình, giải pháp hiệu quả của các cá nhân, tập thể trong việc định hướng xây dựng văn hóa thường thức trong thanh thiếu nhi.
- Hàng năm, đơn vị tổ chức hoặc lồng ghép tổ chức các đợt tập huấn, sinh hoạt, hội nghị chuyên đề giới thiệu các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật góp phần định hướng xây dựng văn hóa thường thức đến các cấp bộ Đoàn - Hội - Đội, thanh thiếu nhi Thành phố; đồng thời tổ chức các diễn đàn tạo môi trường cho các cấp bộ Đoàn, thanh thiếu nhi trao đổi, đấu tranh, phản biện đối với các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có nội dung xấu, độc.
- Vận động đoàn viên, hội viên, đội viên, thanh thiếu nhi Thành phố xây dựng ý thức và thói quen sử dụng trang cá nhân, trang cộng đồng do Đoàn - Hội

- Đội các cấp quản lý để tuyên truyền và lan tỏa văn hóa thưởng thức đến rộng rãi thanh thiếu nhi Thành phố.

- Tích cực phát huy các sản phẩm tuyên truyền và truyền tải kịp thời các chương trình về văn hóa thưởng thức của cấp Thành đến đông đảo thanh thiếu nhi Thành phố.

2. Đẩy mạnh tổ chức các hoạt động phong trào văn hóa, văn nghệ góp phần định hướng xây dựng văn hóa thưởng thức:

- Tăng cường tổ chức các cuộc thi ảnh, phim ngắn, liên hoan phim,... với chủ đề có tính nhân văn, định hướng lối sống đẹp thanh thiếu nhi. Chú ý công tác tuyên truyền, giới thiệu các sản phẩm đạt giải cao đến đông đảo thanh thiếu nhi đơn vị.

- Chủ động tổ chức các buổi chiếu phim và duy trì các đội hình chiếu phim lưu động truyền tải các tác phẩm phim, ảnh có giá trị nghệ thuật, nhân văn, định hướng văn hóa thưởng thức.

- Nâng chất các cuộc thi, hội thi, hội diễn, liên hoan các nhóm văn nghệ tuyên truyền, các chương trình văn hóa - nghệ thuật... nhân các ngày lễ lớn của đơn vị, Thành phố và đất nước. Chú ý không gian tổ chức mang tính lan tỏa, chọn lọc tiết mục văn nghệ, văn nghệ sĩ biểu diễn phù hợp với công tác giáo dục, định hướng lối sống đẹp cho thanh thiếu nhi.

- Duy trì và phát huy các hoạt động định hướng văn hóa đọc trong thanh thiếu nhi như: ngày hội thanh thiếu nhi với sách, ngày hội trao đổi sách, tuần lễ đọc sách, giao lưu tác giả sách, cuộc thi tìm hiểu các tác phẩm văn học, tác giả, tựa sách có giá trị tư tưởng, lịch sử, nghệ thuật của Việt Nam và thế giới; xây dựng tủ sách, góc đọc sách cho thanh thiếu nhi tại các không gian công cộng; tổ chức sinh hoạt chuyên đề về sách, phương pháp đọc sách hiệu quả trong thanh thiếu nhi Thành phố.

- Duy trì tổ chức cuộc thi sáng tác văn học cho thanh thiếu thành phố với các đề tài về tình bạn, tình thầy trò, tình yêu quê hương, đất nước.

- Nâng chất các Hành trình đến với bảo tàng, địa chỉ đỏ, di tích lịch sử; tổ chức hành trình đến với thư viện sách, các địa phương gắn với các loại hình văn hóa, nghệ thuật truyền thống của dân tộc cho thanh thiếu nhi của đơn vị.

3. Tăng cường công tác phối hợp, vận động nguồn lực xã hội thực hiện hiệu quả việc định hướng xây dựng văn hóa thưởng thức:

- Tăng cường tổ chức các hội thi tìm kiếm ý tưởng, diễn đàn, tọa đàm tạo môi trường để đoàn viên, hội viên, đội viên, thanh thiếu nhi Thành phố đóng góp ý kiến, giải pháp cho việc định hướng xây dựng văn hóa thưởng thức.

- Tích cực tìm kiếm và đầu tư nguồn lực thực hiện các ý tưởng định hướng xây dựng văn hóa thưởng thức có tính khả thi của các cấp bộ Đoàn - Hội - Đội, thanh thiếu nhi đơn vị.

- Chủ động phối hợp với các cơ quan quản lý văn hóa nghệ thuật, đơn vị văn hóa nghệ thuật xã hội hóa, cơ sở văn hóa tại địa phương thực hiện việc

tuyên truyền, giới thiệu các địa điểm, loại hình văn hóa, nghệ thuật đến thanh thiếu nhi đơn vị.

V. TỔ CHỨC THỰC HIỆN:

1. Đối với cấp Thành:

- Cụ thể hóa các nội dung của hướng dẫn vào chương trình công tác Đoàn và phong trào thanh thiếu nhi thành phố hàng năm.

- Ký kết với các Ban của Thành ủy, Sở, Ban, Ngành Thành phố có liên quan trong công tác phối hợp thực hiện việc định hướng xây dựng văn hóa thường thức.

- Phát huy vai trò của các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp Thành Đoàn trong việc định hướng xây dựng văn hóa thường thức.

- Theo dõi, giám sát việc thực hiện, định kỳ tổ chức sơ kết đánh giá để đúc kết kinh nghiệm, nhân rộng các mô hình, giải pháp hiệu quả.

2. Đối với các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp trực thuộc Thành Đoàn:

- Báo Tuổi Trẻ, Báo Khăn Quàng Đỏ tăng cường thực hiện các tuyển tin, bài giới thiệu, tuyên truyền về các mô hình, giải pháp hiệu quả, các cá nhân, tập thể xuất sắc trong việc định hướng xây dựng văn hóa thường thức; tuyên truyền, giới thiệu các loại hình giải trí, các sản phẩm văn hóa, nghệ thuật có giá trị nhân văn.

- Nhà Xuất bản Trẻ tiếp tục phát động cuộc thi “Văn học tuổi 20”; tăng cường giới thiệu các tác phẩm đạt giải cuộc thi “Văn học tuổi 20”, các đầu sách cổ vũ lối sống đẹp trong thanh thiếu nhi Thành phố; phối hợp Ban Tuyên giáo Thành Đoàn xây dựng tiêu chí đánh giá, bình chọn các quyển sách truyền cảm hứng trong giới trẻ hàng năm.

- Nhà Văn hóa Thanh niên, Nhà Văn hóa Sinh viên và Nhà Thiếu nhi Thành phố tổ chức các ngày hội văn học - nghệ thuật, các sân chơi, hội thi, hội diễn định hướng văn hóa thường thức cho thanh thiếu nhi Thành phố; tổ chức các cuộc thi sáng tác, chủ động đặt hàng văn nghệ sĩ trẻ sáng tác các ca khúc mới ca ngợi sức sống tuổi trẻ, Đoàn - Hội - Đội, tình yêu quê hương, đất nước.

- Hãng phim Trẻ đầu tư thực hiện các sản phẩm phim ảnh có thông điệp nhân văn, góp phần giáo dục, định hướng lối sống đẹp cho thanh thiếu nhi Thành phố.

3. Đối với các cơ sở Đoàn:

- Căn cứ hướng dẫn, đơn vị xây dựng nội dung và phương thức định hướng văn hóa thường thức cho đoàn viên, hội viên, đội viên, thanh thiếu nhi đơn vị lồng ghép trong chương trình công tác hàng năm.

- Tham mưu cấp ủy, lãnh đạo đơn vị quan tâm và hỗ trợ kinh phí tổ chức các hoạt động định hướng xây dựng văn hóa thường thức tại đơn vị.

- Phối hợp với các đơn vị sự nghiệp trực thuộc Thành Đoàn triển khai hoạt động văn hóa, văn nghệ góp phần định hướng xây dựng văn hóa thường thức.

- Định kỳ báo cáo việc thực hiện lồng ghép trong báo cáo 06 tháng và báo cáo tổng kết năm.

Trên đây là Hướng dẫn của Ban Thường vụ Thành Đoàn về việc định hướng xây dựng văn hóa thưởng thức cho thanh thiếu nhi Thành phố, đề nghị các đơn vị triển khai thực hiện có hiệu quả các nội dung, giải pháp.

**TM. BAN THƯỜNG VỤ THÀNH ĐOÀN
BÍ THƯ**

Nơi nhận:

- TW Đoàn: BTG, VP, Ban TNTH, Phòng Công tác Đoàn phía Nam;
- Thành ủy: BTG, BDV;
- Thành Đoàn: UVBCH, các Ban - VP;
- Các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp trực thuộc Thành Đoàn;
- Các cơ sở Đoàn;
- Lưu.

Phạm Hồng Sơn